

sønner og Døtre til gode. Derfor er der, synes jeg, al Anledning til at tage denne Sag op her og søge ogsaa at støtte andre Samfundsklasser, og det er det, som er gjort ved dette lille Forsøg her. Det er jo kun et Beløb af 2,000 Kr., og det er endda givet paa Betingelser, nemlig paa Betingelse af, at de lokale Landboforeninger skulle tilskyde en lignende Sum, altsaa andre 2,000 Kr. Nu kunde det jo se ud, som om man appellerede til Landboforeningernes Velvilje og Gavnildhed i denne Sag; men vi maa huske paa, at de Penge, Landboforeningerne have, ere for den allerstørste Del Statens Penge, saaledes at vi godt kunne sige, at de 2,000 Kr., som her gives i direkte Statstilskud, skulde suppleres med andre 2,000 Kr., der i Virkeligheden ogsaa ere Statens Penge, og at det ikke er Landboforeningerne, der give eller skulle give denne Gave. Følgen vil rimeligvis blive den, at dette Tilskud fra Statens Side vil blive suppleret med et lignende Tilskud fra Landboforeningernes Side, men det bliver ogsaa Statspenge, som blive anvendte i dette Øjemed. Det har jeg nu ikke noget imod; det kan jo ogsaa være Husmændene ligegyldigt, hvor Pengene komme fra, det væsentlige er, at Sagen sættes i Gang, og det tror jeg kan have sin store Betydning. Sagen er for øvrigt ikke meget oplyst. Det maa naturligvis forudsættes, at den Undervisning, som skal meddeles, bliver fri. Man kunde jo ogsaa have spurgt, om der ikke var Grund til at yde Husmændene en Støtte til Ophold paa de Steder, hvor de skulle modtage denne Undervisning. Det er jo ikke altid saa let en Sag for en Husmand først at skulle forlade sin Bedrift i 14 Dage og dernæst at skulle betale for sit Ophold paa det fremmede Sted. Det kan jo muligvis afholde mange fra at deltage i denne Undervisning, som ellers kunde have særdeles stor Gavn af den og Lyst til den. Hvorledes den højtærede Minister har tænkt sig at realisere denne Sag, ved jeg ikke, men jeg vil henstille til den højtærede Ministers Velvilje, om den kunde ordnes saaledes, at det ikke alene blev fri Undervisning, der blev givet, men at der ogsaa blev ydet Hjælp til Opholdet paa de paagældende Steder. For øvrigt vilde jeg anse det for heldigst, om vi kunde naa saa vidt, at de Beløb, som gives til vore Husmænd, blev administrerede af Husmænd selv. Jeg tror ikke, at Husmændene behøve at have os til at være Formyndere for sig i denne Henseende, og jeg vilde anse det for langt heldigere og værdigere, om vi her fra Rigs-

dagens Side vilde give de Beløb, som blev ydede til Husmænd, direkte til Husmændenes egne Organisationer, for saa vidt saadanne findes, og de findes jo dog adskillige Steder her i Landet. For øvrigt skal jeg hermed anbefale Bevillingen.

Bjerre: Jeg glæder mig over disse Ændringsforslag, som ere stillede, og over Ordførerens Udtalelser. Jeg tror, det er rigtigt og glædeligt, at der ydes de 2,000 Kr. til Husmænd for at de kunne komme paa kortere Kursus. Jeg tror nu ikke, det kan blive saadan, som det synes at fremgaa af den ærede Ordførers Udtalelser, at Husmændene kunne afslutte deres Rejser med en Slags Kursus paa en Landbrugs-skole; det kan det aabenbart ikke, da disse Kursus maa falde paa anden Tid af Aaret, i Januar eller Februar Maaned, altsaa paa en Tid af Aaret, hvor Husmændene have Tid dertil. Naar disse Husmænd have været ude at rejse 3—4—5—6 Dage i Sommertiden, kunne de ikke umiddelbart derefter gaa i Skole enten 8 eller 14 Dage og endnu mindre i en Maaned; men det er vistnok ogsaa Meningen, at disse Kursus skulle henlægges til en anden Tid, og saa tror jeg, at denne Bevilling maaske kan have større Betydning end selve Tilskuddet til Husmandsrejserne. — Bevillingen om Tilskud til Forsøg ved det landøkonomiske Forsøgslaboratorium er ogsaa meget god. Det har vist sig, at der nu stilles større og større Krav, og navnlig have vi paa Flæske-området haft nødig at stille større Krav, idet der stadig kommer ny Metoder, Saltemetoder og lignende, og naar der skal gøres omfattende Forsøg, koster det noget, og det har uhyre stor Betydning for Landet, at disse Forsøg blive gjorte; for blive vi ikke klar over, hvilken Metode der er den rigtigste, kan det føre til, at man kommer helt ud i det vilde, og at Slagteriet kan ofre Tusinder og atter Tusinder til ingen Nytte; derfor er jeg meget glad ved disse Bevillinger, at vi derved kunne køre paa fast Grund. — Med Hensyn til den Bevilling, som blev omtalt om Frijsenvold Laksegaard, hvor Finansudvalget har nedsat Bevillingen med 500 Kr., betragter jeg dette Beløb som rent kalkulatorisk. Finansudvalget har derved villet sige: Vi mene, at det er for højt et Beløb, men vi kunne for øvrigt ikke udtale os om, hvor lidt eller hvor meget det er for højt. Da jeg sidder i det Udvalg, der er nedsat om Fiskeriet i Randers Fjord, kan jeg godt sige — som ogsaa antydet af den ærede Ordfører — at det er meget muligt,